

**RADA MIEJSKA
W DRAWNIE**

**UCHWAŁA NR XXIV/148/12
RADY MIEJSKIEJ W DRAWNIE**

z dnia 26 listopada 2012 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2013-2015**

Na podstawie art. 176 pkt 1, art. 179 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.) art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2011r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) Rada Miejska w Drawnie uchwała co następuje:

§ 1

Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 - 2015 w Gminie Drawno stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drawna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 roku.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

mgr Czesław Paszkiewicz

Załącznik nr 1 do
uchwały Nr XXIV/148/12
Rady Miejskiej w Drawnie
z dnia 26.11.2012 roku

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2013- 2015**

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne, oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Dlatego jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowanego wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to głównie problemy dezorganizujące życie rodziny, którym często towarzyszy problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, czy zagrożenie bezdomnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, policję oraz opiekunów świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych itp...

Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. **Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.**

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu. Dlatego polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być nakierowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie. Działania władz państwowych i samorządowych w takich sytuacjach określa Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Należy zauważyć, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju. Reformy ustroju terytorialnego państwa powodują, że coraz więcej kompetencji przejmują samorzady gmin i powiatów. Dzieje się tak wzorem innych państw Unii Europejskiej, w których służby społeczne funkcjonują jak najbliżej rodziny. Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Celem w pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb. Mianem rodziny dysfunkcyjnej określa się rodzinę, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb

biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu tworząc przez to błędne koło, które ciężko rodzinie przerwać wyłącznie własnymi siłami.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo - wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie. Według analizy pracowników socjalnych, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych zdiagnozowano w 14 środowiskach, przy czym część tych rodzin przy zapewnieniu wsparcia MGOPS jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i duchowy, co daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. Po dokonaniu dogłębnej analizy tych środowisk przez pracowników socjalnych należy uznać, że istnieje zagrożenie, że działania podejmowane przez ośrodek okażą się niewystarczające, między innymi z uwagi na brak współpracy rodziny. Zatem w sytuacji zagrożenia dobra dziecka sąd opiekuńczy może zarządzić środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych lub w rodzinie zastępczej. Zadania ujęte w programie zmiierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Dla potrzeb programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą informacje dot. liczby mieszkańców Gminy Drawno, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego.

Karta Diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wyszczególnienie	Rok 2011
Liczba mieszkańców Gminy Drawno	5 401
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	308
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	342
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	45
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	211

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin, pokazuje poniższa tabela:

Występujący problem	Liczba środowisk
Niepełnosprawność	83
Bezrobocie	206
Długotrwała choroba	70
Alkoholizm/ problem alkoholowy	12
Choroby i zaburzenia psychiczne	20
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstw domowego	19
Bezdomność	4
Zagrożenie bezdomnością	4
Przemoc w rodzinie	2

Źródła danych statystycznych:

- Urząd Miasta i Gminy w Drawnie
- Miejsko- Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Drawnie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie

III.CELE PROGRAMU

Utrzymanie dziecka w rodzinie bądź jego powrót do rodziny jest celem priorytetowym dlatego praca z rodziną powinna być rozpatrywana z perspektywy potrzeb dziecka.

Cel główny programu:

Skuteczne wspieranie rodzin w przywracaniu im zdolności do pełnienia ich zadań.

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.
2. Pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania.
3. Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny i jej integracji.
4. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodziny.
5. Wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny.
6. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.
7. Dążenie do reintegracji rodziny.
8. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe w Gminie Drawno, doświadczające problemów opiekuńczo - wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

V. OCZEKIWANE REZULTATY:

- podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku;
- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy;
- konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji;
- pozostanie dzieci w miejscu zamieszkania;
- reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny

VI. ZADANIA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

ZADANIA	REALIZATORZY
1. Wspieranie rodziny w odzyskiwaniu lub wzmacnianiu prawidłowego funkcjonowania oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe
2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja
3. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę.	Przedszkole Miejskie, Placówki oświatowe, Drawieński Dom Kultury
4. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną i dzieckiem.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe
5. Pomoc i opieka specjalistyczna.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Placówki oświatowe
6. Udzielanie pomocy finansowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej
7. Rozbudowa systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego, wsparcie dla rodzin z długotrwałe występującym bezrobociem.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Placówki oświatowe

8. Budowanie lokalnej infrastruktury i zasobów dla wczesnej interwencji w odniesieniu do osób i rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą.	Samorząd Gminy, Zespół interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Placówki oświatowe
9. Promocja programów profilaktycznych i psycho - edukacyjnych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży.	Placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
10. Egzekwowanie zakazu dystrybucji papierosów, alkoholu i narkotyków wśród młodego pokolenia zgodnie z obowiązującymi przepisami.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, Placówki oświatowe
11. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe
12. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników przez udział w szkoleniach specjalistycznych, stażach, studiach podyplomowych, itp..	Placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
13. Finansowanie kosztów pomocy, o których mowa w art.29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ponoszonych przez rodziny wspierające	Samorząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej
14. Współfinansowanie pobytu dziecka w: rodzinie zastępczej; placówce opiekuńczo- wychowawczej; rodzinnym domu dziecka; regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej; interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	Samorząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej

VII. REALIZACJA PROGRAMU:

Realizatorem programu jest Miejsko- Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Drawnie, w partnerstwie z:

- Urzędem Miasta i Gminy Drawno,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi (Przedszkole Miejskie, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum Publiczne),
- organizacjami pozarządowymi, których działaniem statutowym jest działalność opiekuńczo-wychowawcza, humanitarna i wychowawcza.

VIII. FINANSOWANIE

Finansowanie 3- letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Drawno, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. MONITOROWANIE

Monitoring Programu prowadzony będzie corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawnie w terminie do 31 marca każdego roku, sporządzi sprawozdanie z wykonania w poprzednim roku zadań z zakresu wspierania rodziny i przedłoży Radzie Miasta. Wzór sprawozdania stanowi Załącznik nr 2.

Uzasadnienie

Do projektu uchwały w sprawie Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2013-2015.

Obowiązek podjęcia projektowanej uchwały wynika z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887) i stanowi jedno z wielu zadań jakim stawiają czoło samorządy gminne od 1 stycznia 2012r. Program wprowadza swoim zakresem wiele zadań uszczegółowionych według ich rangi.

Art. 179.

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

2. **Rada gminy**, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, **uchwala gminne programy wspierania rodziny.**

Art. 176.

Do zadań własnych gminy należy:

1) **opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;**

2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4) finansowanie:

a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,

b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust.

8

Ustawa ta wskazuje na konieczność stworzenia systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w sytuacjach kiedy ma ona trudności z prawidłowym wypełnianiem swoich funkcji. Pomoc ma być kierowana w szczególności do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 zawiera działania, jakie będą kierowane do rodzin nie tylko przez Ośrodek Pomocy Społecznej ale również podmioty działające na rzecz wspierania rodziny na terenie gminy. Działania w ramach Programu koncentrują się przede wszystkim na zapobieganiu umieszczeniu dzieci poza domem, a jeżeli okaże się to nieuniknione, wówczas oddziaływać w tym kierunku, aby pozostawały w opiece zastępczej przez możliwie najkrótszy okres z zachowaniem stałych kontaktów z rodziną.

Program stanowi dopełnienie obowiązków, które wzięły na barki gminy- tj. od 1 stycznia 2012r.

Sprawozdanie

z realizacji Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Drawno za

1) Nazwa instytucji (organizacji pozarządowej).....

Lp.	Nazwa zadania	Sposób realizacji			Liczba osób objętych działaniem	Liczba realizowanych programów/konkursów	Uwagi
		Zadanie realizowane tak/nie	Podać konkretne przykłady realizacji zadania	Zadanie nie realizowane (podać powód)			
1.	Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny						
1.1	Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny						
2.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego						
3.	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających						
3.1	Finansowanie kosztów pomocy, o których mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pomoszonych przez rodziny wspierające						
3.2	Organizacja i finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających						
4.	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego oraz zapewnienie w niej miejsc dla dzieci						

	<i>Sposób realizacji</i>				
5.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej		*		
6.	Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej				
7.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka				
8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej				
9.	Współfinansowanie pobytu dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym				
10.	Prrowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej				

Uwagi:

- 1) Instytucje i organizacje pozarządowe zapisują informacje o realizacji zadań tylko tych, które ich dotyczą zgodnie ze wskazaniami Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Drawno.
- 2) Sprawozdanie należy przekazać w formie pisemnej na adres: Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie, ul. Kościuszki 9, oraz w formie elektronicznej e-mailem: ops-drawno@wp.pl w terminie do 25.01 każdego roku.

Sporządził:.....
(czytelny podpis i nr telefonu kontaktowego)

..... dnia.....